

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
 Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
 Кафедра кримінального права та правосуддя

РОБОЧА ПРОГРАМА

Проблеми національного та міжнародного кримінального права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри

Коломієць Н.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«01» вересня 2025 р.

Розробник (-и): Коломієць Н.В., завідувач кафедри, д.ю.н., професор

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

Звенигородський О.М., доцент кафедри, к.ю.н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя

Протокол від «01» вересня 2025 р. №10

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Сенченко Н.М.

(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	1 рік, 1 семестр Освітня програма «Кримінальна юстиція (Суд.Прокуратура.Адвокатура)»
Викладач (-і)	Коломієць Н. В., д.ю.н., професор; Звенигородський О. М., к.ю.н., доцент
Профайл викладача (-ів)	https://kriminal.stu.cn.ua/про-нас/викладачі
Контакти викладач (-ів)	n.kolomiyetsn@stu.cn.ua zam150263@stu.cn.ua

2. Анотація курсу. Кримінальне право це одне із профільних галузей права у системі права України, яке з 2022 року зазнало суттєвих змін. Навчальна дисципліна «Проблеми національного та міжнародного кримінального права» спрямована на вивчення механізму взаємодії міжнародного та національного кримінального права, аналізу основоположних нормативно-правових актів, зокрема міжнародних договорів.

Вивчення навчальної дисципліни «Проблеми національного та міжнародного кримінального права» дає можливість посилити та удосконалити набуті знання на бакалавраті під час вивчення курсу «Кримінальне право».

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Загальної частини Кримінального кодексу України.

Змістовий модуль 2. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Особливої частини Кримінального кодексу України.

Змістовий модуль 3. Міжнародне кримінальне право і міжнародна кримінальна юстиція

Навчальна дисципліна викладається протягом одного семестру за допомогою лекційних занять, практичних (семінарських) занять, самостійної та контрольної роботи, в тому числі виконання науково-дослідних завдань і завершується складанням екзамену.

3. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти глибоких теоретичних і практичних знань в галузі кримінального права України, а також формування цілісної системи професійних знань про міжнародні злочини, на які поширюється юрисдикція Міжнародного кримінального суду, вироблення основних умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в сфері застосування норм міжнародного кримінального права як у міжнародній, так і у національній юрисдикціях, імплементації його норм у національному праві України, критичної оцінки доктрини і судової практики міжнародних кримінальних судів.

Завданнями вивчення дисципліни є: досягнення здобувачами вищої освіти сучасного, конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі кримінального та міжнародного кримінального права, вивчення та усвідомлення значення норм відповідних галузей права і практичних навичок його реалізації з урахуванням сучасної проблематики.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має набути та/ або розширити наступні загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

4. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

В результаті вивчення дисципліни «Проблеми національного та міжнародного кримінального права» студент має

знати:

- законодавчі та теоретичні проблеми, пов'язані з актуальними питаннями кримінального права України та міжнародного кримінального права;
- актуальні проблеми кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я; статевої свободи та статевої недоторканості; проти власності; проти громадської безпеки та громадського порядку; у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг тощо.

вміти:

- визначати проблемні питання та формувати шляхи їх подолання; використовувати наукові розробки теорії кримінального права при тлумаченні та застосуванні норм кримінального законодавства;
- аналізувати судову практику та формулювати правила кваліфікації кримінальних правопорушень на підставі її вивчення;
- надавати правову оцінку стану імплементації норм міжнародного кримінального права у правову систему України;
- надавати консультації щодо можливості застосування джерел міжнародного кримінального права і норм правової допомоги у кримінальних справах у правозастосовній практиці України;
- здійснювати консультування з питань міжнародного кримінального права, транснаціонального кримінального права і правової допомоги у кримінальних справах;
- надавати консультації потерпілим від міжнародних злочинів щодо їх ролі в міжнародному кримінальному процесі та можливостей захисту їх прав.

5. Пререквізити. Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави і права»; «Конституційне право України»; «Кримінальне право України», «Міжнародне публічне право».

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Лекції	18	10
Практичні (семінарські) заняття	14	10
Самостійна робота	88	100
Контрольна робота	-	-
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	4	4

Формами проведення занять є лекційні та практичні (семінарські) заняття, самостійна та контрольна робота. Проведення занять відбувається на парах згідно розкладу та за допомогою платформи дистанційного навчання «MOODLE».

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Загальної частини Кримінального кодексу України.

Тема 1 Кримінально-правова політика України

Поняття та зміст кримінально-правової політики.

Суб'єкти формування кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики.

Державна політика боротьби зі злочинністю. Напрями та рівні кримінально-правової політики. Кримінально-правова, кримінально-процесуальна, кримінально-виконавча та кримінологічна політики. Доктринальний, програмний, законодавчий, правозастосовний, правовиконавчий та науковий рівні.

Предмет та завдання кримінально-правової політики. Цілі кримінально-правової політики.

Принципи та методи кримінально-правової політики.

Тема 2. Проблемні аспекти щодо застосування джерел кримінального права України

Конституція України. Кримінальний кодекс України. Рішення Конституційного Суду України. Постанови Пленуму Верховного Суду України. Міжнародні договори та міжнародні угоди. Практика Європейського суду з прав людини. Правова доктрина. Інші джерела кримінального права.

Тема 3. Проблемні аспекти застосування закону про кримінальну відповідальність

Ознаки кримінального закону України, його основний зміст. Діюче кримінальне законодавство України. Структура кримінального закону.

Загальні принципи чинності кримінальних законів у просторі. Територіальний принцип дії кримінального законодавства, принцип громадянства, універсальний принцип їх характеристика. Дія кримінального закону у відношенні діянь, скоєних іноземними громадянами і особами без громадянства. Вирішення питання про кримінальну відповідальність дипломатичних представників іноземних держав, та інших осіб, непідсудних у кримінальних справах судам України. Дія кримінального закону в часі. Порядок опублікування, вступу в силу і припинення дії кримінальних законів України. Зворотна сила кримінального закону.

Тема 4. Проблеми попередньої злочинної діяльності

Стадії умисного кримінального правопорушення: поняття та види. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Готування до кримінального правопорушення: поняття, ознаки та види. Відмінність готування від виявлення наміру. Замах на кримінальне правопорушення: поняття, ознаки та види. Види замаху. Відмінність замаху від готування. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця, її поняття та ознаки. Діяльне каяття, його відмінність від добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Тема 5. Проблемні питання інституту співучасті у кримінальному правопорушенні

Загальні підходи до розуміння понять «інститут кримінального права» та «співучасть у кримінальному правопорушенні як інститут кримінального права. Межі інституту співучасті у кримінальному праві. Роль історичного розвитку вчення про співучасть. Значення поняття та ознак співучасті у кримінальному правопорушенні. Проблеми змістовної неточності видів

співучасників. Форми співучасті. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті.

Тема 6. Проблемні питання інституту обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Поняття та умови правомірності необхідної оборони. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Підстави і ознаки крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 7. Проблеми застосування заохочувальних кримінально-правових норм

Гене́за виникнення заохочувальних кримінально-правових норм. Поняття та види заохочувальних кримінально-правових норм. Структура заохочувальних кримінально-правових норм. Заохочувальні норми як кримінально-правовий інститут. Функції та принципи заохочувальних кримінально-правових норм. Соціально-правова природа заохочувальних норм кримінального законодавства.

Тема 8. Особливості призначення покарання

Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання за кримінальним законом України. Обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Тема 9. Інші заходи кримінально-правового впливу

Поняття, ознаки та види заходів кримінально-правового характеру щодо фізичних осіб: обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство; примусові заходи медичного характеру; примусове лікування; спеціальна конфіскація.

Поняття заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Підстави й умови застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.

Змістовий модуль 2. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Особливої частини Кримінального кодексу України.

Тема 10. Злочини проти основ національної безпеки України

Національна безпека України як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами.

Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду.

Посягання на життя державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину.

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України: аналіз юридичного складу злочину.

Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії.

Шпигунство: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Колабораційна діяльність: аналіз юридичного складу злочину.

Пособництво державі-агресору: аналіз юридичного складу злочину.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань: аналіз юридичного складу злочину.

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення проти життя. Кримінально-правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації окремих його різновидів. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу злочину. Доведення до самогубства: особливості юридичного складу злочину, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний критерій. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів злочину. Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості юридичного складу злочину. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Побої і мордування: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Домашнє насильство. Каткування: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Воля, честь та гідність як родовий об'єкт злочинів. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Система кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Насильницьке зникнення. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми. Експлуатація дитини. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Примушування до шлюбу.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Статева свобода та статева недоторканість як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Зґвалтування. Сексуальне насильство. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Розбещення неповнолітніх.

Тема 14. Кримінальні правопорушення проти власності

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.

Власність як родовий об'єкт злочинів. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти власності. Класифікація кримінальних правопорушень проти власності. Безпосередні об'єкти кримінальних правопорушень проти власності. Предмет кримінальних правопорушень проти власності. Відмежування складів кримінальних правопорушень проти власності від суміжних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти власності, що полягають у заволодінні чужим майном.

Крадіжка. Грабіж. Розбій. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Кримінальні правопорушення проти власності, не пов'язані із заволодінням чужим майном.

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Умисне знищення або пошкодження майна. Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики. Погроза знищення майна. Необережне знищення або пошкодження майна. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом.

Тема 15. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Кримінальні правопорушення у сфері громадської безпеки. Види кримінальних правопорушень у сфері громадської безпеки.

Злочини пов'язані з діяльністю злочинних організацій. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Встановлення або поширення злочинного впливу. Сприяння учасникам злочинних організацій та укріплення їх злочинної діяльності. Бандитизм. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.

Кримінальні правопорушення пов'язані з тероризмом. Терористичний акт. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Створення терористичної групи чи терористичної організації. Сприяння вчиненню терористичного акту. Фінансування тероризму. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.

Злочини, які пов'язані з порушенням спеціальних правил. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Викрадення, привласнення,

вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї, або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів.

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Громадський порядок і моральність як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Класифікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.

Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство.

Кримінальні правопорушення проти моральності.

Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Жорстоке поводження з тваринами. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Створення або утримання місць розпусти і звідництво. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів.

Інші кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи

заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг.

Службова діяльність та професійна діяльність, пов'язана із наданням публічних послуг як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг. Класифікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну службову діяльність в органах державної влади, місцевого самоврядування та інших юридичних особах публічного права.

Зловживання владою або службовим становищем. Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Декларування недостовірної інформації. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Незаконне збагачення. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Провокація підкупу.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах приватного права.

Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах як публічного, так і приватного права.

Службове підроблення. Службова недбалість. Зловживання впливом.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг.

Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань.

Тема 19. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини в кримінальних справах

Справа «Шиянов проти України» (Заява № 12552/09). Справа «Холодков і Холодкова проти України» (Заява № 29697/08). Справа «Риженко проти України» (Заява № 55902/11). Справа «Гордієнко проти України» (Заява № 276209). Справа «Буглов проти України» (Заява № 28825/02). Справа «Щербаков проти України» (Заява № 39708/13). Справа «Кушнір проти України» (Заява № 42184/09). Справа «Космата проти України» (Заява № № 10558/11 і 28218/11). Справа «Басюк проти України» (Заява № 51151/10). Справа «Чумак проти України» (Заява № 60790/12). Справа «Прилуцький проти України» (Заява № 40429/08). Справа «Шульга проти України» (Заява № 40298/06). Справа «Тучін та Тучіна проти України» (Заява № 40458/08). Справа «Ігор Тарасов проти України» (Заява № 44396/05). Справа «Падюра проти України» (Заява № 48229/10). Справа «Сінькова проти України» (Заява № 39496/11). Спільна окрема думка суддів Юдковської, Моток і Пацолая, яка частково не співпадає з позицією більшості. Рішення у справі «Ростовцев проти України» (Заява № 2728/16). Справа «Арская проти України» (Заява № 45076/05).

Змістовий модуль 3. Міжнародне кримінальне право і міжнародна кримінальна юстиція

Тема 20. Становлення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в боротьбі зі злочинністю

Історія розвитку міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Зародження і розвиток доктрини міжнародного кримінального права. Сучасне розуміння МКП, його відмінність від транснаціонального кримінального права і правової допомоги у кримінальних справах. Взаємозв'язок міжнародно-правових норм щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю з нормами національного права. Взаємодія норм МКП з нормами інституту міжнародної відповідальності, права миру і безпеки, права прав людини, міжнародного гуманітарного права. Етапи розвитку міжнародної кримінальної юстиції: Нюрнберзький, Токійський, Югославський (МКТЮ), Руандійський (МКТР) трибунали і МКС. Гібридні кримінальні суди. Альтернатива кримінальному правосуддю – правосуддя перехідного періоду.

Тема 21. Національна кримінальна юрисдикція: поняття, принципи. Особливості принципу універсальної юрисдикції

Поняття юрисдикції у доктрині та міжнародних нормативних актах. Юрисдикція держави: поняття і види. Принципи кримінальної юрисдикції держав: територіальний, персональний (активний, пасивний), захисту. Особливості принципу універсальної юрисдикції (справи Ейхмана, Піночета, Демократична Республіка Конго проти Бельгії (2000)). Кримінальне законодавство України про юрисдикцію. Колізія юрисдикцій держави і міжнародних кримінальних судів.

Тема 22. Міжнародне кримінальне право. Міжнародна кримінальна юстиція

Поняття та предмет регулювання МКП. Джерела МКП, їх значення та ієрархія. Джерела внутрішнього права МКС. Загальні принципи МКП, їх зв'язок з принципами національного кримінального права. Принцип законності, недопустимість посилення на посадовий стан, відповідальність командирів, незастосування строків давності.

Тема 23. Міжнародний кримінальний суд: статус, судоустрій і юрисдикція

Нюрнберзький і Токійський військові трибунали, їх юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності. Міжнародні кримінальні трибунали щодо колишньої Югославії (МКТЮ) та щодо Руанди (МКТР): особливості утворення, юрисдикція, судоустрій, процедура провадження, значення найвідоміших справ: Тадіча, Блашкіча, Караджіча, Акаєсу. МКС: особливості утворення, окремий статус. Судоустрій МКС. Органи Суду та Асамблея держав-учасниць: функції, вимоги до кандидатур. Органи, що здійснюють допомогу потерпілим. Юрисдикція МКС за предметом, за колом осіб, за часом, за територією. Комплементарна юрисдикція МКС та її відмінність від юрисдикції попередніх трибуналів. Критерії прийнятності справи до провадження.

Тема 24. «Право Женеви»

Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі. Конвенція про поводження з військовополоненими. Конвенція про захист цивільного населення під час війни. Додатковий протокол що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів. Додатковий протокол щодо захисту жертв міжнародних збройних конфліктів. Третій додатковий протокол щодо запровадження додаткової відмітної емблеми.

Тематика семінарських занять

1. Кримінально-правова політика України.
3. Проблемні аспекти застосування закону про кримінальну відповідальність.
8. Особливості призначення покарання.
15. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.
16. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.
18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
20. Становлення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в боротьбі зі злочинністю.
23. Міжнародний кримінальний суд: статус, судоустрій і юрисдикція.
24. «Право Женеви».

Тематика самостійної роботи

1. Кримінально-правова політика України.
2. Проблемні аспекти щодо застосування джерел кримінального права України.
3. Проблемні аспекти застосування закону про кримінальну відповідальність.
4. Проблемні аспекти застосування закону про кримінальну відповідальність.
5. Проблемні питання інституту співучасті у кримінальному правопорушенні.
6. Проблемні питання інституту обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
7. Проблеми застосування заохочувальних кримінально-правових норм.
8. Особливості призначення покарання.
9. Інші заходи кримінально-правового впливу.
10. Злочини проти основ національної безпеки.
11. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.
12. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.
13. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
14. Кримінальні правопорушення проти власності.
15. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.
16. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.
17. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.
18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
19. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини в кримінальних справах.
20. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини в кримінальних справах Аналіз рішень Європейського суду з прав людини в кримінальних справах.
21. Національна кримінальна юрисдикція: поняття, принципи. Особливості принципу універсальної юрисдикції.
22. Міжнародне кримінальне право. Міжнародна кримінальна юстиція.
23. Міжнародний кримінальний суд: статус, судоустрій і юрисдикція.
24. «Право Женеви».

8. Структура навчальної дисципліни

Очна форма навчання

№ теми	Найменування модулів та тем	Очна форма навчання				
		Кількість годин				
		Всього	Лек.	Прак.	Сем.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Загальної частини Кримінального кодексу України						
1	Кримінально-правова політика України	4	2	-	-	2
2	Проблемні аспекти щодо застосування джерел кримінального права України	5	-	-	-	5
3	Проблемні аспекти застосування закону про кримінальну відповідальність	6	2	2	-	2
4	Проблеми попередньої злочинної діяльності	5	-	-	-	5
5	Проблемні питання інституту співучасті у кримінальному правопорушенні	5	-	-	-	5
6	Проблемні питання інституту обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння	5	-	-	-	5
7	Проблеми застосування заохочувальних кримінально-правових норм	4	2	-	-	2
8	Особливості призначення покарання	6	2	2	-	2
9	Інші заходи кримінально-правового впливу	2	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1		42	8	4	-	30

Заочна форма навчання

№ теми	Найменування модулів та тем	Заочна форма навчання				
		Кількість годин				
		Всього	Лек.	Прак.	Сем.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Загальної частини Кримінального кодексу України						
1	Кримінально-правова політика України	6	2	2	-	2

2	Проблемні аспекти щодо застосування джерел кримінального права України	5	-	-	-	5
3	Проблемні аспекти застосування закону про кримінальну відповідальність	4	2	-	-	2
4	Проблеми попередньої злочинної діяльності	5	-	-	-	5
5	Проблемні питання інституту співучасті у кримінальному правопорушенні	5	-	-	-	5
6	Проблемні питання інституту обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння	5	-	-	-	5
7	Проблеми застосування заохочувальних кримінально-правових норм	2	-	-	-	2
8	Особливості призначення покарання	4	-	2	-	2
9	Інші заходи кримінально-правового впливу	2	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1		38	4	4	-	30
Змістовий модуль 2. Теоретичні та практичні проблеми застосування норм Особливої частини Кримінального кодексу України						
10	Злочини проти основ національної безпеки	5	2	-	-	3
11	Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	3	-	-	-	3
12	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	3	-	-	-	3
13	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	3	-	-	-	3
14	Кримінальні правопорушення проти власності	3	-	-	-	3
15	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	5	-	2	-	3
16	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	3	-	-	-	3
17	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	3	-	-	-	3
18	Кримінальні правопорушення у сфері	5	-	2	-	3

9. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» (https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf). Система оцінювання знань з навчальної дисципліни «Адаптація кримінального законодавства України до стандартів права Європейського Союзу» включає поточний та семестровий контроль знань. З дисципліни здобувач може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені. Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій та опитувань студентів на семінарських заняттях. Бали, які набрані здобувачем за результатами активності на семінарах складають оцінку поточного контролю. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти відповідні результати навчання (РН), що передбачені освітньою програмою. Кожен результат навчання оцінюватися окремо: РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять. РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять. РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять. РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу- оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять
---	--

	Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки. Оцінювання успішності здобувача вищої освіти під час семестрового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS і вносяться в відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ». Складання екзамену є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен. Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. Семестровий контроль по закінченню 1 семестру проводиться у формі екзамену відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання екзамену розробляються та затверджуються на засіданні кафедри білети. Білети складаються з трьох питань (кожне питання оцінюється максимум у 13 балів). У 11-13 балів оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). 8-10 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; 5-7 балів ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; 1-4 бали ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; 0 балів – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною. Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового контролю вноситься у відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».
Вимоги до КРС	- «відмінно» (А) – якщо виявлено: всебічні, систематизовані, глибокі знання матеріалу; грамотне та логічне викладення інформації; самостійність роботи; наявність не більше 1-2 незначних помилок (через неухважність, обмовки); використання судової практики, наявність висновків у вигляді запропонованих змін до законодавства України, курсова робота представлена через презентацію отриманого наукового матеріалу;

	- «добре» (B) – якщо виявлено: повні знання матеріалу; успішне виконання завдань; логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 2-3 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді; правильність виконання практичної (за наявності) частини; наявність висновків, курсова робота представлена через презентацію отриманого наукового матеріалу; - «добре» (C) – якщо виявлено: достатні знання матеріалу; успішне виконання завдань; певна логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 3-4 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді, але без суттєвих помилок; - «задовільно» (D) – якщо виявлено: не досить повні знання основного матеріалу; наявність не більше 5-6 суттєвих помилок; неповна відповідь; наявність висновків; - «задовільно» (E) – якщо виявлено: не досить повні знання основного матеріалу, неповна відповідь, незв'язна її побудова; наявність висновків, що не відтворюють завдання дослідження; - «незадовільно» (FX) – якщо виявлено: відсутність знань або нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; суттєві помилки, які не виправлені; нелогічне викладання матеріалу; недосяжність мети; відсутність висновків.
Семінарські (практичні) заняття	Робота на семінарському (практичному) занятті оцінюється у балах (5 балів за одне заняття) за наступними критеріями: 5 балів – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання. 4 бала – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні. 3 бала – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні. 1-2 балів – здобувач за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.

	0 балів – здобувач не готовий до семінарського заняття. Порядок оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Максимально можливий бал (1 бал за тему) за конкретним завданням ставиться за умови відповідності виду самостійної роботи всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Перелік завдань для самостійної роботи здобувачів зазначений в методичних рекомендаціях.
Вимоги до КР, реферування, індивідуальної роботи тощо	5 балів - відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; здобувач вищої освіти впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; здобувач вищої освіти має навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях; відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу. 4 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але здобувач вищої освіти допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі; здобувач вищої освіти має навички користування нормативним матеріалом. 3 балів - здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. 2 бали - здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки. 0-1 балів – здобувач вищої освіти не виконав

	відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.
Умови допуску до підсумкового контролю	У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно» – Е, 60 балів), то він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому в розділі 6 «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»», затвердженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка»

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
1	Робота на семінарському занятті	0...35
2	Самостійне опрацювання теми	0...5
3	Контрольна робота	0...5
4	Наукова робота	0...15
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0...60
Семестровий контроль (Екзамен)		0...40
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

10. Політики курсу. У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), то він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо.

Загальні засади освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» закріплені Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою від 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf> та Положенням про дистанційне навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-dystancijne-navchannya.pdf>

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 15 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, тощо.

Політика академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти можуть мати наслідки: - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з Університету; - позбавлення академічної стипендії.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

11. Рекомендована література

1. Антоніо Кассезе. Міжнародне кримінальне право Кассезе / Антоніо Кассезе, Паола Гаєта, Лорел Бейг, Мері Фен, Крістофер Госнелл, Алекс Вайтінг ; переклала з англійської Марія Городиловська. Львів : Літопис, 2025. 650 с.
2. Берзін П. С. Кримінальне право: Загальна частина: підручник у 3-х т. Т. 1. Загальні засади. 2-ге вид., виправ. та доп. Київ : Дакор, 2019. 562 с.
3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2016. 1064 с.
4. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид.10-те, перероб. та допов. Київ : Алерта, 2024. 604 с.
5. Гацелюк В. Криміналізація суспільно небезпечних діянь протягом дії Кримінального кодексу України 2001 року: останні сюжети на фоні загальної палітри законодавчих рішень. Київ : ВАІТЕ, 2021. 228 с.
6. Гутник В. Міжнародний кримінальний суд : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с.
7. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право : науково-практичний посібник / Буняк В. С. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 156 с.
8. Закони воєнного часу (аналітичне дослідження) / упорядники О. О. Кот, А. Б. Гриняк, Л. В. Красицька. Одеса : Юридика, 2023. 208 с.
9. Злочинна колаборація в умовах збройної агресії: практич. порадник з кримінально-правової оцінки та розмежування / за заг. ред. В. В. Малюка. Київ : Алерта, 2023. 312 с.
10. Козич І. В. Кримінально-правова політика: функції та функціонування : монографія / І. В. Козич; наук. ред. Павло Л. Фріс ; переднє слово Павло Л. Фріс. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2020. 296 с.
11. Коломієць Ю. Ю. Кримінально-правова політика України : конспект лекцій. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 212 с.
12. Кримінальне право : науково-експертні висновки / Вид. 3-тє, виправ. та доп. / За ред. д-ра юрид. наук, проф. П. С. Берзіна. Київ : Алерта, 2025. 848 с.
13. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 520 с.
14. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.
15. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник /В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2021. 768 с.
16. Кримінальне право. Загальна частина (Українсько-європейські студії) : підручник: у 2 книгах / за ред. О. О. Дудорова, А. А. Стрижевської. Книга 1. Вступ до кримінального права України. Вчення про кримінальне правопорушення. Київ : Норма права, 2025. 824 с.

17. Кримінальне право. Загальна частина (Українсько-європейські студії) : підручник: у 2 книгах / за ред. О. О. Дудорова, А. А. Стрижевської. Книга 2. Вчення про заходи кримінально-правового впливу. Загальна частина кримінального права європейських держав. Київ : Норма права, 2025. 788 с.
18. Меркулова В. О., Гритенко О. А. Теоретико-методологічні проблеми кримінального права та законодавства : навч. посіб. Одеса : ОДУВС, 2022. 240 с.
19. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності) : підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків : Право, 2019. 440 с.
20. Міжнародне кримінальне право : навчальний посібник / кол. авторів ; за заг. ред. Т. І. Созанського та О. М. Броневицької. Львів : Львівський дер г. ред. Т. І. Созанського та О. М. Броневицької. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 472 с.
21. Міжнародне кримінальне право : підручник / Т. Л. Сироїд ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Вид. 2-ге, доп. Харків : Право, 2025. 536 с.
22. Навроцький В. О. Наскрізнi кримінально-правові поняття : навч. посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 376 с.
23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : Дакор, 2019. 1384 с.
24. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін.; за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.
25. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посіб. / М. І. Панов, С. О. Харитонов, О. О. Володіна та ін.; за ред. М. І. Панова та С. О. Харитонova. Київ : Норма права, 2023. 460 с.
26. Правова доктрина України: у 5 т.: Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. С. Батиргареева та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків : Право, 2013. 1240 с.
27. Проєкт нового Кримінального кодексу України: передумови розробки, концептуальні засади, основні положення: монографія. Андрушко П. П., Бакумов О. С., Баулін Ю. В., Бурдін В. М., Вишневська І. А., Горох О. П., Гуторова Н. О., Марчук Н. О., Навроцький В. О., Пономаренко Ю. А., Стрельцов Є. Л., Хавронюк М. І. // За заг. ред. Ю. В. Бауліна, М. І. Хавронюка. Київ : ВАІТЕ, 2024. 494 с.
28. Савченко А. П. Практика Європейського суду з прав людини. Кримінальний аспект. Київ : Дакор, 2021. 208 с.
29. Тютюгін В. І. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2025. 376 с.
30. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 8-ме вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2025. 252 с.
31. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Особлива частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 8-ме вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2025. 180 с.
32. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції. Харків : Право, 2018. 368 с.
33. Хавронюк М. І. Кримінальні проступки : науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ : Дакор, 2022. 266 с.

Електронні джерела та адреси з мережі Internet:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL. <http://www.president.gov.ua/>.
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL. <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора. URL. <http://www.gp.gov.ua/>.
5. Офіційний веб-портал судової влади України. URL. <http://court.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Національної академії внутрішніх справ. URL. <https://www.naiu.kiev.ua/>.
7. Офіційний сайт Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL. <http://nlu.edu.ua/>.
8. Офіційний сайт юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL. <https://www.law.univ.kiev.ua/ua/>.
9. Офіційний сайт «Вісника Кримінологічної асоціації України». URL. <http://www.visnikkau.org/>.
10. Офіційний сайт «Вісника асоціації кримінального права України». URL. <http://nauka.nlu.edu.ua/?p=600>.
11. Офіційний сайт Науково-дослідного інституту вивчення злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України. URL. <http://ivpz.org/>.
12. Офіційний сайт Академії правових наук України. URL. <http://www.apmu.kharkiv.org/>.
13. Офіційний сайт «Вісника академії правових наук України». URL. <http://visnyk.kh.ua/en>.
14. Реформування кримінального законодавства України. URL. <https://newcriminalcode.org.ua>.
15. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4568>; <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=8146>